

Zemā ūdens līmeņa dēļ Lubāna ezerā pastāv zivju slāpšanas risks

Publicēts: 05.10.2021.

[Aizsargājamās teritorijas](#)

Dabas liegums "Lubāna mitrājs". Foto. D. Vasiļevskis

Dabas aizsardzības pārvaldes speciālisti konstatējuši, ka Lubāna ezerā šī gada sausās vasaras dēļ ūdens līmenis ir kritiski zems. Ja situācija tuvākajā laikā neuzlabosies, pastāv risks, ka bargas ziemas gadījumā ezerā varētu slāpt zivis.

Veicot pārbaudi dabas liegumā "Lubāna mitrājs" Lubāna ezerā, Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) Latgales reģionālās administrācijas speciālisti konstatēja, ka ūdenstilpē ir pazemināts ūdens līmenis - ezerā tiek uzturēts minimālais pieļaujamais ūdens līmenis – 80 cm jeb 92,1m virs jūras līmeņa. Lubāna ezers atbilst Eiropas Savienības aizsargājamajam biotopam "Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju" un šāda ūdens līmeņa pazemināšana samazina biotopa platības un kvalitāti, kā arī pastāv zivju slāpšanas risks bargas ziemas gadījumā, ja ūdens līmenis rudens periodā nesāks palielināties.

Pēc Pārvaldes lūguma saņemts skaidrojums no valsts SIA "Zemkopības ministrijas Nekustamie īpašumi", kas pārvalda Lubāna ezera regulējošās hidromezglu slūžas, ka ezera ūdens līmenis tiek regulēts, ievērojot Lubāna ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumus, un ezera ūdens līmenis līdz minimāli pieļaujamajam nav samazinājies "Zemkopība ministrijas nekustamie īpašumi" darbības rezultātā, bet to izraisījuši pastāvošie ārkārtējie ārējie apstākļi.

Atbilstoši Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datiem, 2021.gada jūnijs un jūlijs Latvijā bija siltākais novērojums vēsturē kopš 1924. gada. Kopējais nokrišņu daudzums jūnijā bija 44% zem mēneša normas (41,0 mm), bet jūlijā 24% zem mēneša normas (75,7 mm). Šāda klimatiskā situācija veicināja pastiprinātu ūdens iztvaikošanu un attiecīgi ūdens līmeņa pazemināšanos

Lubāna ezerā. Augustā nokrišņu daudzums palielinājās, taču ezera līmenis nepaaugstinājās, jo palielināto mitruma daudzumu uzņēma zemes virskārta.

Tiek prognozēts, ka sākoties rudens lietavām, ūdens līmenis Lubāna ezerā pieaugs. Sekojot situācijai, Pārvalde sazināsies ar Valsts Vides dienestu par hidromezglu ekspluatāciju atbilstoši normatīvo aktu prasībām un veiks atkārtotu pārbaudi.

☞ Pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas Kontroles un uzraudzības sektora vadītājs Dagnis Vasiļevskis atzīst, ka patreizējais ūdens līmenis Lubānā ir nepietiekams: "Normāli, ja ūdens līmenis Lubānā ir vismaz pusotra līdz divus metrus dziļš. Šobrīd tas ir vairāk kā nepietiekošs, ja situācija nemainīsies, ziemā varam sagaidīt zivju slāpšanu. Mēs ļoti gaidām rudens lietavas, lai beidzot ūdens līmenis Lubānā būtu pietiekams."

Ūdens līmenis Lubāna ezerā tiek regulēts, izmantojot Aiviekstes slūžas un ezera izvadkanāla slūžas. Lubāna krastus ietver 36 km gari dambji un tas ir vislielākais iedambētais ezers Eiropā.

<https://www.daba.gov.lv/lv/jaunums/zema-udens-limena-del-lubana-ezera-pastav-zivju-slapsanas-risks>